

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-602/21-T

Název	Lesní mateřská škola Vrabčí hnízdo
Sídlo	Hraniční 575/3, 747 14 Ludgeřovice
E-mail	skolka@vrabcihnizdo.cz
IČ	08865361
Identifikátor	691013845
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Barbora Staňková
Zřizovatel	Spolu Venku, z. s., Hraniční 575/3, 747 14 Ludgeřovice
Místo inspekční činnosti	Hraniční 575/3, 747 14 Ludgeřovice
Termín inspekční činnosti	25. 5. 2021 – 26. 5. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona na žádost právnické osoby vykonávající činnost školy.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Vrabčí hnízdo (dále „škola“) zahájila činnost v září 2020 a je jednotřídní mateřskou školou s celodenním provozem. K termínu inspekční činnosti bylo ve škole zapsáno 25 dětí ve věku od tří do sedmi let. Povinné předškolní vzdělávání plní osm dětí, z toho dvě s odkladem školní docházky.

Škola je specifická realizací školního vzdělávacího programu v přírodním prostředí. Cílem tohoto alternativního programu je všestranně rozvíjet osobnost každého dítěte, jeho vzdělávací potenciál, pěstovat kladný postoj k základním lidským hodnotám a ke světu kolem nás. Prioritou je utváření zdravého osobnostního životního stylu, vedení dětí k samostatnosti v sebeobsluze i myšlení, včetně komunitní součinnosti s jejich rodinami.

Škola využívá ke své činnosti areál, který má v dlouhodobém pronájmu zřizovatel školy. Jeho poloha v blízkosti lesa i vybudované zázemí umožňuje vzdělávání dětí převážně venku po celý školní rok, ve všech ročních obdobích a při jakémkoliv počasí.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnce v zázemí školy a na internetových stránkách školy www.vrabcihnizdo.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má zpracovanou strategii svého rozvoje, která klade důraz na lesní pedagogiku, podporu dalšího vzdělávání pedagogů, materiální rozvoj a prezentaci školy. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází ze stanovené koncepce a specifického prostředí školy s cílem učit děti zejména pozorováním a objevováním skutečného světa přírody s využitím intuitivního vzdělávání. Jeho důležitou složkou je výrazná podpora prosociálních kompetencí, vzájemný respekt, úcta a také každodenní neobvyklé hudební a pohybové činnosti.

Vzdělávací proces zajišťují tři pedagogové, chůva a nepedagogický pracovník (ve škole označováni jako průvodci). Požadavky příslušné odborné kvalifikace splňuje pouze ředitelka školy, ostatní jsou středoškolsky nebo vysokoškolsky vzděláni v mimoškolních oborech, avšak obohacují vzdělávání svými zkušenostmi a poznatky z různých oblastí života a umění. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které v souladu s koncepcí školy probíhá především prostřednictvím Asociace lesních škol, jíž je členem. Nabyté poznatky se průvodci snaží aplikovat do vzdělávací praxe. Mateřská škola spolupracuje s ostatními lesními mateřskými školami a inspiruje se jejich osvědčenými postupy. Uplatňovaný demokratický přístup ředitelky přispívá k vytváření příznivého pracovního prostředí a k motivaci průvodců. Škola využívá funkční evaluační systém zaměřený na získávání aktuálních informací o průběhu a výsledcích vzdělávání. Pedagogická rada projednává organizaci společných aktivit i vzdělávacího procesu. Všichni společně komunikují a spolupracují na určování optimální cesty k provázání lesní pedagogiky směrem k očekávaným výstupům formulovaným v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Přímá pedagogická činnost průvodců, včetně jejich souběžného působení během vzdělávání je nastavena tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí i podmínky pro jejich prožitkové učení.

Zázemí školy tvoří dvě jurty, které jsou propojeny krytou dřevěnou terasou s funkčním hygienickým zařízením. Umístění školy v ohraničeném přírodním prostoru na kraji lesa umožňuje úspěšnou realizaci vzdělávacích záměrů uvedených ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Venkovní prostor mateřské školy vyhovuje potřebám dětí, umožňuje provádění skupinových i individuálních vzdělávacích činností, poskytuje

dětem přírodní podmínky ke hře, pěstební i konstruktivní činností či relaxací. Zahrada a její okolí mají velmi dobré podmínky pro orientaci v lesním prostředí, zvyšování fyzické zdatnosti a rozvoj pohybových dovedností dětí.

Stravování dětí je smluvně zajištěno dodavatelem stravy, což je vzhledem k charakteru školy a jejím podmínkám nejvhodnější způsob. Doplnková jídla jsou částečně připravována zákonnými zástupci dětí (dopolední svačina) a zaměstnanci školy. Pitný režim dětí je dostatečně zabezpečen a podporován průvodci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované vzdělávání probíhalo v příkladně přátelské a pohodové atmosféře, při komunikaci mezi pedagogy a dětmi panovala vzájemná důvěra, respekt a spolupráce. Děti se ráno scházely na zahradě, kde plynule přecházely ke spontánní hře, nebo využily průvodci nabízené částečně řízené aktivity, které byly tematicky provázány s právě probíhajícím integrovaným blokem. Každodenním ranním rituálem v kruhu průvodci učili děti dodržovat pravidla, pozdravit se a upevňovat znalosti týkající se přírody a její zákonitosti. Děti s radostí zpívaly písně z netradičního a pestrého repertoáru, zpěv byl vždy doprovázen hrou na hudební nástroj. Vhodným a srozumitelným způsobem pak byly děti seznámeny se zacílením a plánem denních aktivit. Převážná část vzdělávací nabídky probíhala každodenně v blízkých lesích, kde mají děti svá oblíbená místa (údolí s potokem, spadlé stromy k přelézání, rybníky, krmelec, lanovou dráhu). Při pravidelných cestách do lesa, vždy na určeném místě, společně s průvodci svačili a děti byly i zde vedeny k samostatnosti při sebeobsluze a k dodržování hygieny. Před odchodem i v průběhu pobytu venku průvodci důsledně pracovali s pravidly bezpečného chování a cesty, děti měly osvojeno pravidlo „já musím vidět tebe a ty mne“. Průvodci účelně podporovali pohybové dovednosti a fyzickou zdatnost dětí při pohybu v terénních nerovnostech. Cesta byla součástí vzdělávání, děti a průvodci spontánně pozorovali život v lese a vzájemně se informovali o svých objevech. Celodenní připravená nabídka aktivit korespondovala s plánovanými záměry. Průvodci byli dobře připraveni na změny počasí, jak materiálně, tak částečnou kreativitou přístupu. Řízené aktivity v přírodě byly pestré, a to z hlediska využití přírodního materiálu i environmentálního vzdělávání. Průvodci nápaditě zařazovali metody s vlastním pozorováním, experimentováním, kladli dětem otázky podporující hledání řešení. Velkou měrou využívali učení nápodobou se zapojením smyslů. Děti mezi sebou dobře spolupracovaly a v případě potřeby si radily a pomáhaly si. Byly vedeny k dokončení úkolu, čímž průvodci podporovali jejich volní vlastnosti. V celodenním programu byly dětem nabízeny řízené aktivity spolu s činnostmi spontánními. Při průběhu řízených částí dne však docházelo spíše k frontálnímu organizování činností a tím docházelo k omezení diferencované nabídky aktivit, která by zohledňovala dosažené dovednosti, schopnosti a znalosti zejména nejmladších dětí. Motivační strategie průvodců poskytovaly dětem dostatečnou možnost volby a zvyšovaly zájem o nabízené činnosti. Společné hodnocení aktivit vedlo děti k samostatnému úsudku a motivovalo je k získávání dalších poznatků, průběžné hodnocení dětí během realizace jednotlivých vzdělávacích aktivit nebylo podporováno všemi pedagogy stejně úspěšně. Při stolování bylo patrné, že děti mají upevněny kulturní a sebeobslužné návyky.

Organizace odpoledního odpočinku nedostatečně respektovala biologické potřeby dětí. Po obědě byl dětem nevhodně ponechán dlouhý čas pro volnou hru a nabízeny zajímavé netradiční hudební činnosti v jurtě, které by bylo vhodné zařadit v jiné části dne. Následovala společně organizovaná hygiena a odpočinek. Pro děti předškolního věku nebyly vytvořeny podmínky pro plnohodnotnou relaxaci ev. spánek. Po krátkém odpočinku jim byly nabízeny

aktivitu zaměřené na školní přípravu, rozvoj jemné motoriky, didaktické a volné hry. Mladší děti, které neusnuly, ležely na lehátku s knihou, což neodpovídá podmínkám formulovaným v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogickou diagnostiku vedou průvodci systematicky, avšak příležitosti ke zlepšení mají v oblasti vytýčení východisek pro následnou aplikaci diferenciací náročnosti vzdělávací nabídky do vzdělávacích činností. Vzájemně spolu komunikují a hledají nejvhodnější formu diagnostických záznamů tak, aby došlo k užšímu propojení se škálou nabídky aktivit dětem podle jejich individuálně dosažených výsledků, dovedností a schopností. U dětí s odkladem povinného základního vzdělávání průvodci realizovali aktivity, které podporovaly rozvoj grafomotorických dovedností, pregramotností a prosociálních kompetencí na úrovni podpůrných opatření prvního stupně. Přesto nebyly některé z aktivit a forma jejich organizace pro děti nabízeny v dostatečně rozdílné náročnosti. Všechny děti se se zájmem zapojovaly do pestré nabídky činností, jen délka jejich zájmu (u těch nejmladších) opadala při delším časovém, nebo informačně náročném programu. Rozvoj osobnosti dětí byl podporován průběžně poskytovanou zpětnou vazbou s motivujícím účinkem, avšak příležitosti k reflexi poznávacích aktivit s využitím formativního hodnocení byly v průběhu dne využity pouze částečně. Přínosem školy je seznamování dětí s přírodou vlastním pozorováním, prožitkem a jejich cílené vedení k pochopení přírodních zákonitostí. Zdoláváním přírodních překážek venku za každého počasí dochází ke zvyšování fyzické kondice dětí a jejich otužování. Děti byly v terénu nebývale obratné a pohybově zdatné. Dokázaly pracovat s rovnováhou, zvládaly chůzi a běh po příkrém svahu, lezení po stromech, přecházely po kmenech a s podporou i ve výškách. Velice rády se účastnily aktivit s nepedagogickým zaměstnancem, který svým přístupem, pracovními a hudebními aktivitami vzdělávání obohacuje. K rozvoji komunikačních dovedností přispívají rozhovory všech dospělých osob s dětmi v průběhu dne, kdy při počtu dospělých a přítomných dětí k tomu mají dostatek příležitostí. Děti vykazovaly bohatou slovní zásobu, přirozenou snahu komunikovat a bezprostřednost v rozhovorech s dospělými. Nebály se chybovat, dokázaly požádat o pomoc a pomoc nabídnout. Pro rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí pedagogové užívali výchovně vzdělávací strategie, které pomáhají dětem vytvářet pozitivní vztahy a učí je vzájemně spolupracovat, respektovat druhé, vyjednávat a přijímat i uzavírat kompromisy.

V období distančního vzdělávání vytvořil pedagogický tým efektivní soubor aktivit, které poskytovali zákonným zástupcům k realizaci s dětmi. Obsahoval aktivity jak pro domácí vzdělávání, tak pro činnosti venku. Ve spolupráci s muzikantem ze svého týmu natočili pro inspiraci zábavná hudební a pohybová videa, která se těšila u dětí velké oblibě. Pro zpětnou vazbu k distančnímu vzdělávání škola vhodně využila formulář zasláný rodičům a ohlasy byly většinou velmi pozitivní.

Vedení školy velmi efektivně rozvíjí partnerské vztahy s rodiči. Škola je určena pro děti, jejichž zákonní zástupci přijímají pedagogickou koncepci školy za svou a mají zájem o výchovu svých dětí v přírodě v principech respektující výchovy. Jsou aktivní a podle svých možností se zapojují do akcí i vzdělávání dětí, spolupodílejí se na organizaci chodu školy. Pedagogové s nimi individuálně konzultují poznatky o dětech a v případě potřeby společně hledají další možnosti podpory jejich rozvoje. Škola organizuje exkurze, výlety, společně s rodiči i setkávání a oslavy. Tyto aktivity byly částečně ovlivněny hygienickými opatřeními v souvislosti s pandemií nemoci COVID-19. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni osobně, na webových stránkách a při pravidelných konzultačních

dnech. Tuto možnost využívají zejména zákonní zástupci dětí v povinném předškolním vzdělávání. Škola spolupracuje s okolními základními školami a dalšími subjekty v obci. Také tato spolupráce byla v tomto školním roce omezeno vzhledem k hygienickým opatřením souvisejícími s pandemií.

Závěry

Vývoj školy

- Škola zahájila provoz v září 2020.

Silné stránky

- Funkční a podnětné zázemí pro každodenní pobyt v přírodě i v nepříznivém počasí.
- Uplatňovaný demokratický přístup ředitelky přispívá k vytváření příznivého pracovního prostředí a k motivaci průvodců.
- Výrazná participace celého týmu a úspěšná spolupráce se zákonnými zástupci dětí přispívají k naplňování koncepčních záměrů lesní mateřské školy a jsou základem zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.
- Podporou prožitkového učení a aktivní spolupráce dětí směřuje škola k účelnému dosahování klíčových kompetencí a k utváření pozitivních vztahů mezi dětmi a dospělými i dětmi navzájem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací vzdělávací nabídky s ohledem na aktuální dovednosti a schopnosti dětí v propojení s pedagogickou diagnostikou.
- Poskytování zpětné vazby dětem s využitím formativního hodnocení není pravidelnou součástí denních aktivit u všech pedagogů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Cíleně využívat výsledky pedagogického hodnocení k individualizovanému vzdělávání a tvorbě diferenciované vzdělávací nabídky.
- Podpořit dalším vzděláváním pedagogů využívání formativních prvků hodnocení.
- Upravit organizaci hygieny a odpočinku po obědě tak, aby podporovala samostatnost a osobní komfort dětí při relaxaci s možností odpočinku.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Plán strategického rozvoje Lesní mateřské školy Vrabčí hnízdo pro období 2020-2022
2. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby ze dne 26. 12. 2019 (s účinností od 1. 9. 2020)
3. Školní vzdělávací program účinný od 1. 9. 2020
4. Třídní vzdělávací program - Integrované bloky
5. Sebevzdělávací plán pracovníků a plán dalšího vzdělávání všech zaměstnanců, vybraný vzorek
6. Školní matrika ve školním roce 2020/2021, vybraný vzorek
7. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2020/2021
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků mateřské školy – doklady o dosaženém vzdělání, další vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Třídní kniha a přehledy docházky dětí ve školním roce 2020/2021
10. Pedagogická diagnostika třídy: diagnostika dítěte, portfolio výtvarných prací dětí 2020/2021
11. Dokumenty k evaluační činnosti školy – evaluace integrovaných bloků
12. Zásobník činností k distanční výuce a videonahrávka písni s pohybem, evaluace od rodičů (vybraný vzorek)
13. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2020/2021
14. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy pro školní rok 2020/2021
15. Doklady vztahující se k zajištění stravování ve školním roce 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Milionová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Milena Milionová v. r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Martina Slischková v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Klára Kudlíková v. r.

V Novém Jičíně 17. 6. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Barbora Staňková,
ředitelka školy

Barbora Staňková v. r.

V Luděřovicích 22. 6. 2021